

Jak ograniczyć koszty roszczeń ?

Iwona Wrześniewska-Wal, Paweł Łuków*, Mariusz Ruiz, Wojciech Zgliczyński

Szkoła Zdrowia Publicznego
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
Warszawa

* Zakład Etyki
Instytut Filozofii UW

Kongres Zdrowia Publicznego 2019

CENTRUM MEDYCZNE
KSZTAŁCENIA
PODYPLOMOWEGO

Wstęp

W ostatnich latach odnotowuje się wzrastającą liczbę roszczeń pacjentów kierowanych przeciwko podmiotom leczniczym. Wobec eskalacji tych zdarzeń wydaje się, że wartościowym i praktycznym byłoby podjęcie działań zmierzających do stworzenia ram instytucjonalnych dla procesu zarządzania sporem.

Cel badania

Celem badania jest poszukiwanie prostych i skutecznych narzędzi, których implementacja ograniczyłaby koszty podmiotu leczniczego związane z roszczeniami pacjentów. Jako indykatory mogłyby posłużyć oczekiwania w tym względzie personelu medycznego, zwłaszcza lekarzy generujących największy koszt w przypadku roszczeń pacjentów wobec podmiotu leczniczego.

Materiał i Metody

Badanie kwestionariuszowe zrealizowano wśród lekarzy uczestniczących w obowiązkowych kursach specjalizacyjnych prowadzonych przez Szkołę Zdrowia Publicznego CMKP w Warszawie. Badaniem objęto 335 lekarzy, uczestniczących w różnych kursach, realizowanych w okresie od maja do października 2019. Dla podniesienia reprezentatywności zważono próbę wg zmiennych wiek/płeć i uzyskano wiarygodne statystycznie wyniki dla mazowieckich lekarzy odbywających specjalizację. Po zważeniu próba liczyła 207 przypadków. Kwestionariusz zawierał (z metryczką) 23 pytania dotyczące aspektów prawnych i etycznych praktyki lekarskiej.

Wyniki (charakterystyka grupy)

Tabela 1. Charakterystyka grupy badanej (n=207).

		n (%)
Wiek	średnia \pm OS, min-max	32,1 26-58
Płeć	Mężczyzna	58 (28%)
	Kobieta	149 (72%)
Tryb odbywania specjalizacji	Rezydent	154 (77,4%)
	Pozarezydencki	45 (22,6%)
Specjaliści		40 (19,3%)
Podstawowe miejsce pracy	Szpital publiczny (kliniczny, miejski)	185 (89,4%)
	Pozostałe	22 (10,6%)
Podstawowe miejsce pracy (rodzaj)	Publiczna placówka opieki zdrowotnej	196 (94,7%)
	Niepubliczna placówka opieki zdrowotnej	11 (5,3%)
Lokalizacja podstawowego miejsca pracy	Miasto powyżej 500 tys. Mieszkańców	172 (83,1%)
	Miasto od 100 tys. do 500 tys. Mieszkańców	29 (14%)
	Wieś	4 (1,9%)

Wyniki (1)

Tabela 2. Zagadnienia etyczne i prawne związane z praktyką lekarską (n=205).

Jak ocenia Pani/Pan Prawdopodobieństwo zaistnienia sporu sądowego zainicjowanego przez pacjenta		
polski lekarz może spodziewać się pierwszego pozwu przeciętnie w wieku 30 lat	74	36,1%
polski lekarz może spodziewać się pierwszego pozwu przeciętnie w wieku 40 lat	110	53,7%
polski lekarz może spodziewać się pierwszego pozwu przeciętnie w wieku 50 lat	10	4,9%
żadne z powyższych	11	5,4%
Czy obawia się Pani/Pan procesu sądowego z pacjentem lub jego rodziną? (n=206)		
!!! Tak	168	81,6%
Nie	11	5,3%
Trudno powiedzieć	27	13,1%

Wyniki (2)

Tabela 3. Zagadnienia etyczne i prawne związane z praktyką lekarską (n=205).

Czy obawy przed procesem sądowym z pacjentem mają wpływ na decyzje diagnostyczne/terapeutyczne?		
Tak, w bardzo dużym stopniu	58	28,2%
Tak, częściowo	107	51,9%
Nie, w żadnym wypadku	15	7,3%
Trudno powiedzieć	25	12,1%
Czy obawy przed procesem sądowym z pacjentem mają wpływ na dokumentację medyczną (np. uwzględnienie dodatkowych informacji) (n=207)		
Tak, w bardzo dużym stopniu	109	52,7%
Tak, częściowo	91	44%
Nie, w żadnym wypadku	7	3,4%

Wyniki (3)

Wnioski

Tabela 4. Zagadnienia etyczne i prawne związane z praktyką lekarską (n=206).

Czy uważa Pani/Pan, że dobry kontakt z pacjentem pomaga w ograniczeniu nieuzasadnionych oczekiwań (żądań, próśb) pacjentów?		
Zdecydowanie tak	115	55,6%
Raczej tak	70	33,8%
Raczej nie	10	4,8%
Zdecydowanie nie	1	0,5%
Trudno powiedzieć	10	4,8%
Czy kiedykolwiek uczestniczył/a Pan/Pani w szkoleniu z komunikacji z pacjentem?		
Tak	113	54,9%
Nie	93	45,1%

Szkolenia oraz wypracowanie dobrych praktyk w zakresie komunikacji personelu medycznego z pacjentem może znacznie ograniczyć ryzyko i koszty błędów medycznych z tego właśnie względu powyższe działania winny być wprowadzone w każdym podmiocie leczniczym niezależnie od jego formy prawnej zwłaszcza, że respondenci (89,4%) zwracają uwagę na taką potrzebę a 45% z nich nigdy nie uczestniczyło w podobnych szkoleniach.